

Gebruik Burgerservicenummer

Wanneer banken gebruik kunnen maken van het nationaal ingevoerde Burgerservicenummer, beter bekend als BSN, kan witwassen, terrorismefinanciering en opeenstapeling van schulden beter worden voorkomen. Dan zouden de identificatiegegevens van klanten bij het aangaan van een relatie op een zorgvuldigere wijze en efficiënter gecontroleerd worden dan nu het geval is.

BSN 456.873.134.286

BSN 839.241.538.766

BSN 348.572.623.441

BSN 286.379.750.365

De overheid doet steeds vaker een beroep op de bancaire sector bij de uitvoering van taken van publiek of maatschappelijk belang. Vooral na '9/11' zijn er vergaande maatregelen getroffen om terrorismefinanciering, het witwassen van gelden en ander misbruik van het financiële stelsel te voorkomen. Voorbeelden hiervan zijn de aanbevelingen van de Financial Action Task Force en de 2^e- en 3^e Anti Money Laundering Richtlijn. Deze laatste richtlijn verplicht banken om van tijd tot tijd cliëntonderzoeken uit te voeren.

'Banken zijn de poortwachters van het financiële stelsel', aldus NVB-voorzitter Boele Staal. 'Zij zijn verplicht cliënten te identificeren en hun gegevens in de bankadministratie vast te leggen. Bovendien komen er steeds meer voorschriften die de banken verplichten cliëntgegevens aan de overheid te verstrekken. Voorbeelden hiervan zijn de meldingen die banken moeten doen op grond van de Wet MOT, renseignering aan de fiscus en de klikplicht bij vermoedens van voorwetenschap. De banken zijn van mening dat de overheid niet alleen verplichtingen kan opleggen, maar de banken ook hulpmiddelen dient te verstrekken.' Hiermee kunnen zij opgelegde verplichtingen op een correcte en efficiënte wijze uitvoeren. Wanneer banken toegang zouden krijgen tot het BSN-stelsel, kunnen – door nieuwe klanten – verstrekte gegevens worden gecontroleerd. Ook kan het stelsel worden gehanteerd als uniek administratief ordenend middel en als manier om actuele adresgegevens op te vragen indien dit nodig is – in het geval van lopende contracten.

Toenmalig minister van Financiën Gerrit Zalm deed in 2005 de toezegging aan de Tweede Kamer om banken toegang te willen verlenen tot het BSN-stelsel. Op dit moment wacht de bancaire sector echter nog steeds op toegang. De maatschappelijke voordelen van het gebruik van BSN zijn duidelijk. Banken kunnen dan de kwaliteit van de klantregistratie optimaliseren. Ook zouden banken verzoeken van overheidsinstanties efficiënter en effectiever kunnen afhandelen. Verder kunnen banken na ontdebelling en met actuele adresgegevens cliënten tijdig benaderen. Zowel gedurende de looptijd van de overeenkomst teneinde actuele informatie te verstrekken, alsook bij eventuele probleemsituaties. Tenslotte zullen er minder oninbare vorderingen van onvindbare cliënten ontstaan, zodat banken probleemschulden sneller kunnen aanpakken.

Het Burgerservicenummer (BSN) is een persoonsnummer en heeft in november 2007 het sofi-nummer vervangen. Het voordeel van het BSN is dat burgers met dit nummer bij elk loket van de overheid terecht kunnen. Dankzij het BSN kunnen overheidsorganisaties bestaande gegevensuitwisselingen eenvoudiger uitvoeren. Meer informatie van de overheid is te vinden op www.burgerservicenummer.nl.

een 'must' voor banken

Jan Berkvens, hoogleraar Informatica & Recht aan de Radboud Universiteit en adjunct directeur Juridische Zaken Retail bij Rabobank Nederland, heeft een genuanceerde kijk op de zaak: 'De Wet bescherming persoonsgegevens (Wbp) bevat ruimte om banken toegang te verlenen tot het stelsel. En wie de wetgeving op Europees niveau bekijkt, ziet dat ook daar ruimte is om banken de toegang te verschaffen. Scandinavische landen hebben dat inmiddels ook al gedaan. Het lijkt er daarom wel een beetje op dat stroperigheid bij de overheid ons parten speelt.' Het feit dat er twee ministeries betrokken zijn bij de besluitvorming, versoepelt het proces geenszins. Zowel het ministerie van Financiën als het ministerie van Binnenlandse Zaken spelen bij dit onderwerp een rol.

Met toegang tot het BSN-stelsel kunnen banken het risico dat ongewenste personen toegang krijgen tot het financiële stelsel aanmerkelijk verkleinen. 'We moeten naar een financieel systeem dat mensen die het willen misbruiken buiten de deur kan houden', aldus Berkvens. 'Het is nodig om een correct totaalbeeld van de financiële positie van de klant te hebben. Dit is van belang in geval van fusies en overnames van banken, omdat er nu verschillende registratiesystemen bij banken gehanteerd worden. Als banken verplicht worden om cliëntonderzoeken uit te voeren via *Customer due diligence* (CDD), moeten daar ook de mogelijkheden voor gegeven worden, ook in het belang van de klant. De wet schrijft voor dat klanten ingelicht moeten worden als er een schuldmelding aan het BKR dreigt. Dan moeten banken over de adresgegevens beschikken. De klant heeft zich overigens verplicht om deze te verstrekken, maar zonder BSN bestaat er een vergrote kans op fouten in de communicatie met het BKR en overheidsinstanties, zoals justitie. Dit levert vervolgens strijd op met de privacywet die voorschrijft dat met correcte gegevens wordt gewerkt.'

Minister van Financiën Gerrit Zalm deed in 2005 harde toezeggingen aan de Tweede Kamer. 'Mijn inzet is dus dat ook financiële instellingen toegang tot dit nummer moeten hebben, waarbij dan automatisch ook naam, adres en woonplaats bekend zijn. Dit biedt deze instellingen ook een betere methode om de identiteit te controleren om fraude tegen te gaan. Verder kan de anti-witwaswetgeving er beter mee worden toegepast en kan er een positief effect op het tegengaan van andere vormen van criminaliteit optreden', aldus de minister tijdens een Kamerdebat op 17 november 2005.

Boele Staal:

'Het gebruik van het BSN nummer is mijns inziens niet los te zien van de zorgplicht van banken naar rekeninghouders en van de vele extra 'semi-overheidstaken' taken die banken de afgelopen jaren zijn opgelegd.'

Vanwege de renseigneringsplicht hebben financiële instellingen het nummer al volledig geïntegreerd in de administratie, het staat namelijk op elk paspoort en rijbewijs. Banken mogen het BSN echter niet gebruiken voor bijvoorbeeld ontdebelling van cliënten in hun administratie. De zorgplicht van banken vereist echter wel dat ze klanten regelmatig op de hoogte houden van hun financiële situatie en van de producten/diensten die zij bij een bank afnemen. Daarom zijn actuele adresgegevens noodzakelijk.

Om de meest actuele adresgegevens van klanten te checken, konden banken vroeger in ieder geval nog bij een aantal gemeenten terecht. Sinds enkele jaren kan dat alleen nog maar als de klant tegoeden bij de bank heeft, en dan nog alleen handmatig. Als de klant bij de bank in het krijt staat, blijft het gemeenteloket gesloten.

Een centrale ingang tot adresgegevens via het BSN-stelsel heeft als bijkomende voordelen dat dure handmatige handelingen niet meer nodig zijn en dat een uniform landelijk bevragsregime wordt ingevoerd. 'We praten hier al heel lang over en het is duidelijk toegezegd aan de Kamer', zegt NVB-voorzitter Boele Staal. 'Het is hoog tijd dat de politiek eindelijk knopen doorhakt.'

Eelco Dubbeling | hoofd public affairs en communicatie